

کۆمه‌له‌ی نیشتمانی وه‌ک خۆی

خوسره‌وجاف

دوای هه‌پووژانی داموده‌زگای سه‌دام و حزبی به‌عس، موئته‌مه‌ریکی گه‌وره‌گیرا، له‌ نوینه‌رایه‌تی
 حزبه‌کان و که‌سایه‌تییه‌ سه‌ریه‌خۆکان. به‌نده‌ بێ ئه‌وه‌ی به‌دوایه‌وه‌ بێ، بێ ئه‌وه‌ی داخوای
 به‌شداربوونیم کردییت، داوه‌تنامه‌ی به‌شداربوونم پێ گه‌یشت، داوه‌تکراوان زیاتر له‌ هه‌زار و پینجسه‌د
 که‌س ده‌بوون. با راستگۆ بێ سه‌ره‌تا لام وابوو ئه‌و موئته‌مه‌ره‌ گه‌وره‌یه‌ ته‌نها بۆ شادی له‌ناوچوونی
 به‌عس و سه‌ددامه‌ و به‌س.

سه‌ره‌تا دوودل بووم، بپۆم یان نا؟

له‌به‌ر ئه‌وه‌ی داوه‌تنامه‌ بۆ سه‌ردار جاف و دکتۆر سه‌ه‌ن جافیش هاتبوو، بپارمدا له‌گه‌ڵیاندا
 بپۆم تا بزانی دنیا به‌ده‌ست کییه‌... هه‌رابوو، زۆر که‌س له‌ ته‌قه‌لادا چه‌پ و پاستیان ده‌کرد، تا
 ئه‌و چه‌له‌ نه‌مه‌زانی له‌و موئته‌مه‌ره‌یدا ناوی دوو سه‌د که‌سایه‌تی ده‌خوینریته‌وه‌. وه‌ک نوینه‌ری
 سه‌رتاسه‌ری عێراق، به‌ناوی کۆمه‌له‌ی نیشتمانی، ئه‌وانه‌ی له‌ موئته‌مه‌ره‌که‌دا که‌وتبوونه‌ ته‌قه‌لاوه
 ئه‌وه‌یان نه‌مه‌زانی ناوی ئه‌و دوو سه‌د که‌سه‌ له‌ میژدا له‌ لایه‌ن حزبه‌کانه‌وه‌ ده‌ستنیشان کراون و
 ئه‌و ته‌قه‌لایه‌ نه‌زۆکه‌ و ناگاته‌ ئاکام.

به‌نده‌ بێ ئاگا بووم ناوم له‌ناو ئه‌و لیسته‌ی دایه‌، به‌ خزمانم وت ئیدی به‌سه‌ با بپۆینه‌وه‌، له‌و
 کاته‌یدا عارف ته‌یفوور لیسته‌یه‌کی به‌ ده‌سته‌وه‌ بوو، هاته‌ لامه‌وه‌ و وتی: کاک خوسره‌و نه‌پۆیته
 ده‌ره‌وه‌، تۆ وه‌ک نوینه‌ری کورد هه‌لبژێردراوی، هه‌لبژاردنه‌که‌ت له‌ لایه‌ن پارته‌ی دیموکراته‌ی
 کوردستانه‌وه‌یه‌.

ئىتر ناوى دوسەد كەسەكە خوينرايه وه، ناوى ھەر كەس لە ھۆلە سەرەككەيە كەيدا بخوينرايه تە وه، دەبوا برۆيشتايە سەر شانۆى. بەندەيش بەم سەرۆپرچە دريژە وه سەر كە وتمە سەر شانۆى، ديمە نم وەك و ابیت لە قەمەريكى تره وه هاتووبم. ئىدى بوو بە چەپلە پيژان و پوژى يە كە مين كۆبوونە وه تەرخان كرا، ھەر لە و رۆژە شدا سوينخواردن.

شەوئ تە لە فونىكى گەليك پيويستم پي گەيشت، ھەر دەبوا برۆيشتما بو ھە ولير و لە پوژى يە كە مين كۆبوونە وه و سوينخواردندا، بە شداريم نە كرد، زوريش گرنگيم نە دەدا بە و سوينخواردنە، لە بەر ئە وهى نە دە گونجا لە گەل بيروپراى سەر بە خوييدا.

دواى پوژيک بە پە لە هاتمە وه، من و چوار كەس براين بو سويندخواردن، بە لام جوملە يە كى تيدا بوو نە مگوت، چونكە بە قورئانى پيروژ سويندخورادن بە لای منە وه ئاسان نە بوو، ئاسانيش نيبە. دەى ئە وه ھەلبژاردنى دەستەى سەرۆكايە تىي پەر لە مانە، ناوە كان لە ميژدا دەستنيشان كرابوون، بە لام ھەر ھە بوون پەمە كى خويان ھەلبژيرن، سەرەنجام " حاجم حەسەنى" بوو بە سەرۆكى پەر لە مان، شە ھەرستانى بوو بە ياريدە دەرى يە كە مى، عارف تە يفوور كرايە ياريدە دەرى دوو ھە مى سەرۆك.

بە دواى ئە وه يدا ھەلبژاردنى ليژنە كان دەستى پي كرد، من خوم ھەلبژارد بو ليژنەى ئاوە دانى و نيشتە جيبوون، ئەمە يش بە پي ئيختيساسم كە تە لارسازم.

عارف تە يفوور ھات و وتى: تۆ نابيت لە وئ خوت ھەلبژيري، ئيمە دكتور سە عدى بە رزنجيمان داناوہ.

وتم: باشە دكتور سە عدى كابرايە كى ياساييە و چ لە تە لارسازى و ساختمان و گرفته كانى دە زانى. وتى: ئيمە وامان پي باشە.

وتم: ئە گەر ئە وه پراى حزبە ھەر نە يسە، بە لام ئە گەر پراى تايبە تى خوتە ئە وه شتيكى ترە.

وتی: تۆ له یهکهمین پۆژدا به گویمان ناکهی، هه ی له داها تو!

وتم: ئهوی بهرژه وهندی میلیله ته که م بیته دهیکه م و به گویتان ده که م. ئه مه ی تۆ ده یلیی رای خۆته و بهنده ییش به گویت ناکه م و ناشکشیمه وه .

به سه روکی لیژنه وه ئیمه شهش ئەندام بووین، سی که سمان بۆ سه روکی لیژنه خۆمان هه لبارد: بهنده، یونادم که ننه، شیروان وائیلی، سه رجه م لیژنه که شهش که س بوون:

- 1- خوسره وجاف - پارته .
- 2- یونادم که ننه- کریستیان .
- 3- شیروان وائیلی- عاره بی شیعه .
- 4- خه یال جه واهیری - شیوعی .
- 5- سنگول (?) تورکمان .
- 6- کچیکی پارته - ناوه کهیم له بیروچه وه ته وه .

له کۆمه له ی نیشتمانیدا راو بوچوونی ئەندامانی په رله مان به گرنگ ده بیسرا، ئه و ده م فواد مه عسووم سه روکی به ره ی کوردستانی بوو، ناوم بۆ قسه کردن نووسی، له و کاتهیدا نۆره ی من بوو (جه عفه ری سه روک وه زیران) هاته ناو په رله مانه وه . له میژدا به وردی ئه وه ده رکه وتبوو که وا ده ولته به ئاشکرا ماده ی (58) که ده رباره ی ناوچه داگیرکراوه کانه، خستوه ته لاه و هیچ هه نگاوکی بۆ نه ناوه، منیش هاتنی جه عفه ریم به هه ل زانی، باسه که م گوپی و پووم کرده جه عفه ری و دوا ی پیشه کییه کی کورت و که م وتم: با راستگۆبم له گه لته شه قامی کورد و خه لکه زۆره که ی کورد هیچ جیاوازییه ک ناخاته نیوان جه نابت و سه ددام حوسینه وه .

ئهم وته یه ی من هۆله که ی ته قانده وه و بوویه هه را و گلمه گلّم. که له سه ر مینه ره که هاتمه خواره وه دکتۆر فواد سوور هه لگه رابوو له تووره بووندا، به ئالۆزییه وه وتی:

کاک خوسره و، ئیمه موعاره زه نین، ئیمه شه ریکی حکومه تین و له حوکمداین .

وهلام دايه وه و وتم: بۆچى ئەو حيكمه تهى وا جه نابت ده زانى، من نايزانم؟ ئيمه جاريك شهريك نين و موشاريكيين.

وتى: ئەى باشه تۆ قسهى وا به سه رۆك وه زيران ده كهى من سه رۆكى به رهى كوردستانيم، ناييت به من بلييت؟

وتم: دكتور، خو من ته له بهى تۆ نيم، تا په نجه به رز بكه مه وه، مۆله ت له جه نابت وه ربگرم، من ئەندامى په رله مانم و ئەركى خوَم باش ده زانم و ئەركى جه ناييشت به چاكى ده زانم!

وتم: ئەگەر ئەمه به بى گوئى ده زانى، به لى له م جوړه بۆچوونانه به رده وام ده بم. يه ك كار ده توانى بيكه يت، نامه يه ك بنووسه بۆ ئەو جيگهى منى ناردوووه بۆ ئيره، تيداا بنووسه خوسره وجاف ئەوى ده يلييت به ئيمهى نالييت، له مهى زياتر ده توانى بكهى؟

وتى: نه خير!

وتم ده فهرموو بينووسه .

بريک له ئەندامانى په رله مان به پارتيشه وه له تيهه لکيشه كانم ناخوشنوودبوون . له بهر هوکارىكى زۆر ساده، "وهك وتم بريک" ئەوهى من ده موت په بيان پى نه ده برد، يان نه ده وييران بيلين . بۆ نمونه په رله مان مانگى جاريك دوور له پيكلام و پاگه ياندن، پوژيک ته رخان ده كرا بۆ پاز و نيازى دوور له سياسه ت و مملانيى حزبايه تى ... وهك وازانراوه گهرماى به غدا تاقه تبه ره، جاروباريش ناوه ناوه كاره با ده كوژايه وه، ئيدى بۆنى عهره قى بنده ست و هه نگل و جيگهى تر هيلهى ده كرد .

زۆر له ئەندامان هينده زۆر گرنگيان نه ده دايه جلوبه رگ و خاوينى، هه فته يه ك ده گوزه را كابراى ئەندام په رله مان ئەو كراسهى له به ردا بوو، له كاتيكا مانگانه يه كى نزيكهى ده هه زارى دۆلارى پى ده درا، خو ته نها پياوه كان وا نه بوون، ژنانيش ئەوانهى ره شيپوشبوون لچكى سفت و سه ختيان له سه ر و پرچيان چه پاندبوو .

خواه لئاگرى ژنه خانمه كانى به رهى كوردستانى جلوبه رگى ئه مپوئانه يان له بهر دابوو. له يه كيك له و كۆبوونه وانهدا هه ستام و ده رياره ي ژيان و زينده گى دوور له سياسه ت قسه م كرد وتم: نابيت هيچ كهس له هه قيقه ت زوئر بيت، مه به سته كه م به خراوه وهرمه گرن، خانمه كان، ئاغاكان، باوه پرم پى بكن بۆنى عه ره قى له شوئه ندام كوشتى. ئيدى ناكري به م شيويه به رده وامى... ئه وه سا له سه رتاسه رى جيهانده وه سه يرمان ده كهن قه ينا، كوومه له ي نيشتمانى تازه يه، به لام له جيهاندا به نوينه رى سه رده ميكي تازه و نوئى ده دريت له قه له م، زور كهس به چاوئ بير ده كاته وه ئيوه ئه ندانى په رله مانى كن، له جيهاندا ئه مپو گرنگى خوتان هه يه، چاويان بريوته به بوچوون و هه لسوكه ت و جلوبه رگتان، قه ينا" كه پوه وات" بووين، بوينباخ نابه ستيت، كاكه مه ييه سته، زور جلوبه رگى پاكوته ميز هه ن بوينباخى ناويت.

خانمه كان جلوبه رگى ئيسلامىيان له بهر دايه، يه كدوانىكيان نه بيت، ئه وانى تر ده لئى يه كرپاست له ئاشپه زخانه وه هاتوون، ئه وه ي له بيرچووه ئه ندامى په رله مانه، نه ك ته نها وته كانى به لكوو جلوبه رگ و هه تاوه كوو جولانه وه ي ده ستوپه نجه و له ش و ئه نداميشى له ژير زه ره بينى ته ماشا كه ران دايه، تازه بۆن و هالوى عه ره قى له ش و بنده ست و جيگه ي تريش سه رباقى.

خاليكى تر وا ئالوزى كردبووم وه زعى نادروستى ته واليتى په رله مان بوو، پر له ئاوى پيس و پۆخل، نادروسته، بۆيه دواى باسى جلوبه رگ و عاره قى له ش و بۆنه جوربه جوره كان ديمه سه ر بۆگه نى ته واليت و پيسى و پۆخلىيه كه ي، بۆ نموونه وتم: سه يره له هه زار كيلومه تر دووره وه ساروخيك ئه هاويژنه ساختمانيك دروست ده ي پيكييت، كه چى مه قعه د و چالى ته واليت نيوانيان 25 سانتيمه تره كابرا ده پيئيته سه ر لايه ك له ته واليته كه. كورپه ئه مه له هيچ كوئى دونيادا نيهه.

هيچ كهس له و باوه رده نه بوو، يه كيك له ئه ندامانى په رله مان په نجه بخاته سه ر ئه و خالانه.

وتەکانم تەواو کرد، ورتە لە دەمەووە وەدەر نەدەهات، سەرسامبووبوون لە جورئەتەکە و جولاندنی ئاوا تەوەر و باسیک، کە دانیشتم بپیک دای لە چەپلە و بپیک دەستیان بە پیکەنین کرد و ھەر بەردەوامبوون لە سەرسامیدا.

ھەر ھە ئەم خالەییەش بۆ تۆمارکردن دەشی، پۆژیک لە کافتیریای پەرلەماندا لەگەڵ خانمیکی پەرلەمانتاردا دانیشتبووین، لێرە و لەوێ چەند ئاfrهتیکی پەشپۆش دانیشتبووون، ئەوی لەگەڵ مندا دانیشتبوو یەکیک بوو لە ئەندامانی بەرەوی کوردستانی، پووم کردە ئەو خانمە و وتم: لەسەر سەد دۆلار گرەویک دەکەیت؟

ژنە پرسیارەکەمی لا سەیر بوو، بە سەرسامییەووە وتی:

لەسەرچی؟

وتم: ئەو خانمەیی لەو قۆلەووە دانیشتوووە لەسەر سەد دۆلار گرەو دەکەم لەژێر ئەو عەبایەووە و پەشتەمالەپەشەووە کراسی ناو مالمەیی "بازە"ی لەبەر دایە. وتی: ئەووی دەیلێت ناچیتە عەقلمەووە...

سەد دۆلارم دەرکرد و وتم: بەم بەیانییەیی سەد دۆلار قازانج بکەیی خراپە؟

ژنە ئەووەندەیی دلنیاوو لەووی سەد دۆلار دەباتەووە ھەستا پۆیشت، پۆیی بۆ دەستشۆری و کە ھاتەووە پۆیشتە سەر میزی ئەو خانمە، نزیکەیی سی چارەک بە لایەووە دانیشت و دواي ئەووە ھاتەووە و بئ ئەووی ھیچ بلێت ژانتا دەستیەیکەیی کردەووە و سەد دۆلاری دەرکرد و وتی: تۆ پاست دەکەیت دۆراندم.

وتم: لە گرەوی دووھەمدا لیت دەسینم، ئەم کەرەتە دەتەخشم... جاری دووھەمیش ھەر من بردمەووە.

با راستگۆ بم، له پەرله ماندا ته والیت چوونم تهرک کردبوو، زۆر ناچار نه بوومایه نه ده پۆیشتمه ته والیت، که ده پۆیشتم تا سهر چۆکم هه لده کرد، چیه؟

ئه فهندی دهیه وی گمیز بفرمووی، به دزیه وه زۆر به په له جارێک خۆم کرد به ته والیتی ژناندا ئاش هه مان ئاش بوو له پیسی و پۆخلیدا.

ئیمه له ویپرا خواردن "سلفس سه رویس" بوو، ده بوا ده وری به ده ست پریت به ستبا، تا نانی خۆت هه لده گۆزا، ئه وه م گه لیک به لاهه سه خت بوو، بۆیه یه کیک له کریکاره کانی ئه ویم په یدا کرد و داده نیشتم و خواردنی بۆ ده هی نام و پوول و پاره یه کم ده دایه .

له ناو پەرله ماندا به لامه وه زۆر ناشیرین بوو بوتلی ئاو به ده مه وه بگرم و ئاو بخۆمه وه، له جیگه ی دانیشتنه که مده هه میشه گلاسیکم دانابوو، چه ندان جار دزییان تا کردم هه را.

دیاردیه کی تر، زۆرتر من و "مامۆستا سه ید ئه حمه دی یه گگرتوو" زۆربه ی کات به یه که وه بووین، به لای خه لکه وه بوو بوو به راز و هه لیان نه ده هی نا، من به و سه رو پریشه وه، کاکه مه لایش به و جوبه و میزهره سپیه وه، چۆن هه میشه به یه که وه ن؟

چ پازیک له و دۆستایه تییه دایه؟

ئه وانه ی وا ئیستا عیراق ده رانن، خواخوایان بوو بگه نه پەرله مان، به لام بریکیان هه ره سه ره تا وه هه بوون وه ک مالیکه، عه بادی، شه هرستانی، قازی وائیل و زۆری تر...

عه بادی ئه وه نده نابهرچاو بوو، پیاو به لایه وه ده گوزه را به حه یف ده زانی سلووی لی بکه م وه نه شمه کرد.

شه هرستانی که بوو به یاریده ده ری یه که می پەرله مان، کۆشا یه کیک له ئیمتیازه کانی پەرله مان بپریت، براده ران به منیان وت تا له گه لیدا بدویم.

له کافتريادا يه خه م گرت و وتم: ئەم هه موو دزيه ي له م ولا تهيدا ده کري ت، ئە گه ر وي ستت ناوي په نجا که ست ده ده مي، که چي تو هه ر له بهر ئي علام دژ به هاوکاره کانتی؟

وتی: ئاخو ئەوه هه ست به مه سئوولي هت کردنه، وتم: نه خي ر بوخو وه ده رخس تنه، له وه گوزه شته، تو به ده رماله و سه فه ر و سه رجه م معاشه که ته وه ده گاته مانگي دووسه ت هه زار دو لار، ئەوي به لاي منه وه ئاشکرايه، شتي تريش نازانم.

وتی: ئاغاي جاف قه ت له باوه پي کدا نه بووم تو به م چه شنه له گه لندا بدوي ت؟

وتم: دکتور نابي که س له هه قي قه ت نارچه ت بي ت، ئيدي تا دواي په رله مان نيوانمان شه کر بووبوه ئاو.

با ئەميش بگي رمه وه، و ابابوو که مه شعان جبووري دوستي کورده، پوژيک کو مه ليک له کافتريادا دانيش تبووين، باس هاتبووه سه ر ئەوزاعي مووسل... من وتم: ئاماري کم به ده سته وه يه ته نها به تو مه تي پي ناسي کوردبوون تا به ئي ستا دوو هه زار کوردي بي تاوان کوژاون.

مه شعان له ناو دانيش توواندا هاته جواو و وتی: جا بو پراوه ستاوي، بو ناچي هه قيان بسيني؟ قسه که يم به لاوه زور سه ير بوو، من ئەوه م ده زاني که کاک مه سهوود بارزاني زور ري ز له و پياوه ده گري ت.

وتم: په له مه که هه ق دوا ده که وي ت به لام نافه وتي ت، تو کوري کابرايه کي تالانکهری هه ژاراني کوردي، بويه کورد باوکتی حه والهي ئەسفه له سافيليني کرد.

وتی: من ئەمه ت لي قبوول ناکه م.

وتم: ئەوه گه ز و ئەوه يش زهوي به پاره ده يسي نم، زاني ئاماده م و لچي هه لئاوسي نم کو تا هات، به لام من دواتر ئەو که ينو به ينه م بو جه نابي سه روک گي رايه وه.

وتی: لي گه ري!

له په‌رله‌ماندا يه‌ک دوو گروپ که‌وتنه کۆکردنه‌وه‌ی واژوو بۆ لابردي سهرۆک په‌رله‌مان " د .
 حاجم الحسنی " که له سه‌فه‌ر بوو. کاره‌که‌م زۆر نامه‌ردانه هاته چاو، بۆيه داواي قسه‌کردنم
 کرد و سه‌ره‌زنشتی ئه‌و داوايه‌م کرد و وتم: ئيمه‌ی کورد وته‌ی جوانمان هه‌يه، ده‌لێ: " پياو
 له مال نه‌بوو ژنی به‌شوو ده‌ده‌ن. " ئه‌مه له سوارکاره‌يه‌وه به‌دووهره، با خۆی بيته‌وه ئه‌و ده‌م
 ئه‌مه‌ی بکه‌ن.

با له‌وه‌يش بدوم، به‌ره‌ی کوردستاني ئه‌و ده‌م له به‌غدا و په‌رله‌ماندا يه‌کپارچه و يه‌کگرتوو بوون،
 به‌تاييه‌ت له‌ناو عاره‌به‌کاندا.

ئيمه‌ ناچار نه‌بووينا يه له گرین زۆر نه‌ده‌چووينه ده‌ری، ئاپارتمانێکی به‌رینم له ژنیکی کریستانی
 به‌ته‌واوی که‌لوپه‌له‌که‌يه‌وه سه‌ند، زۆربه‌ی پینچ شه‌مه‌ شه‌وان براده‌رانم داوت ده‌کرد و تا
 ده‌نگانی پیکه‌وه بووین. جاروبار فرۆکه‌مان بۆ گه‌رانه‌وه به‌ده‌ست نه‌ده‌که‌وت. ته‌نها نائیپیک
 که‌وا حیمایه‌ی له‌گه‌لدا بوو به‌نده‌ بووم، که‌سه‌یش بی حیمایه نه‌یده‌وی‌را به‌سه‌ياره بگه‌رپه‌ته‌وه
 بۆ کورستان، رینگه‌ پر له‌مه‌ترسی بوو. هه‌میشه‌ دووسی ئۆتۆمبیل پارێزهرم به‌لاوه‌ بوو، تا له
 هه‌مرین ده‌گوزه‌راین براده‌رانی په‌رله‌مانتار به‌دوامه‌وه بوون. زۆرتر ترسکه‌ ناو چیاکانی هه‌مرین
 بوو. بۆ گالته‌ له‌ویدا پاره‌ستام بۆ ده‌ست به‌ ئاو گه‌ياندن، ئیدی براده‌ران ده‌یانکرده‌ هه‌را.

به‌پراستی چیاي هه‌مرین له‌هاتنه‌وه و پڕۆیشتندا سنووری پته‌وی يه‌کپیزی براده‌رانی نایب بوو،
 که ده‌پڕۆیشتن له‌هه‌مریندا يه‌کترمان ده‌گرته‌وه، که ده‌گه‌راينه‌وه له‌هه‌مرین ده‌گوزه‌راین و
 بلّاوه‌مان لێ ده‌کرد.

دیارده‌یه‌کی سه‌یرم وه‌به‌رچاو که‌وتوه، بریک له‌ براده‌ران تا له‌ په‌رله‌ماندا بوون بۆ خوا جارێک
 ورته‌یان له‌ ده‌م وه‌ده‌ر نه‌هاتوه، که‌چی يه‌کدوو به‌رگ بیره‌وه‌ری ناو په‌رله‌مانی نووسیوه.

به‌نده له‌سه‌ر داواکاریی براده‌ریک ئه‌مه‌م نووسی، ئه‌گینا ئه‌مه‌یشم به‌ پئویست نه‌ده‌زانی!